

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 211/2013
31.10.2013. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Мирјане Ђерасимовић и Јелене Боровац, чланова већа, у привредном спору по тужби тужиоца Г.п. МР Г., Б., кога је заступао као пуномоћник М.Б., адвокат из К.1, а правни следбеник тужиоца је Г.Б. доо Б., кога заступа пуномоћник М.Б., адвокат из К.1, против првотуженог ДМЈ Б. доо К.2., кога заступа пуномоћник М.Ћ., адвокат из К.2 и друготуженог Ш. доо у стечају, ради понављања поступка и укидања потврде правноснажности и извршности, одлучујући о ревизији првотуженог, изјављеној против решења Привредног апелационог суда Пж бр.8289/12 од 09.05.2013. године, у седници већа одржаној дана 31.10.2013. године, донео је следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена ревизија првотуженог ДМЈ Б. доо К.2, изјављена против решења Привредног апелационог суда Пж бр.8289/12 од 09.05.2013. године којим је правноснажно одбијен предлог првотуженог за укидање потврде правноснажности и извршности пресуде Привредног суда у Краљеву П бр.137/2010 од 03. септембра 2010. године.

II ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија првотуженог у преосталом делу у коме је правноснажно одбијен предлог првотуженог за понављање поступка правноснажно завршеног пресудом Привредног суда у Краљеву П бр.137/2010 од 03.09.2010. године.

Образложење

Решењем Привредног суда у Краљеву П бр.137/2010 од 15. марта 2012. године, одлучено је:

„I ОДБИЈА СЕ захтев првотуженог за понављањем поступка у предмету овог суда П бр.137/2010 а у правној ствари тужиоца ГП МР Г., Б., против туженог првог реда ДМЈ Б. доо К.2 и туженог другог реда Ш. доо у стечају, К.2.

„II ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени првог реда ДМЈ Б. доо К.2, да тужиоцу на име трошкова плати 24.000,00 динара у року од 8 дана од дана пријема преписа решења.

Исти суд решењем П 137/2010 од 27. јуна 2012. године, одбија предлог за укидање потврде правноснажности и извршности пресуде тог суда П бр.137/2010 од 03. септембра 2010. године.

Привредни апелациони суд решењем Пж бр.8289/12 од 09.05.2013. године одбија као неосноване жалбе првотуженог и потврђује поменута првостепена решења.

Незадовољан нижестепеним одлучивањем, првотужени против другостепеног решења изјављује благовремену ревизију.

Ревизијски суд је испитао другостепено решење на начин прописан чланом 399. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 125/04 и 111/09), који се примењује у ревизијском поступку на основу одредбе члана 506. став 1. сада важећег Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72 од 28.09.2011. године) и одлучио као у изреци ревизијског решења из следећих разлога:

Ревизија изјављена против правноснажног другостепеног решења којим је одбијен предлог за укидање потврде правноснажности и извршности пресуде првостепеног суда П бр.137/10 од 03.09.2010. године није дозвољена. Њена недозвољеност прописана је у члану 412. став 1. ЗПП-а. Ревизијом побијаним решењем поступак није правноснажно окончан. Окончан је поменутом првостепеном пресудом, а не решењем којим је одбијен предлог за укидање потврде правноснажности и извршности.

Следом изнетог, ревизија је у том делу одбачена као недозовљена на основу процесног овлашћења из члана 404. а у вези са чланом 401. став 2. тачка 5. ЗПП, и одлучено као у ставу I изреке ревизијског решења.

У преосталом делу ревизија није основана. Није зато што није основан ни предлог за понављање поступка.

Предлог је заснован на члану 422. став 1. тачка 2. а у вези са тачком 9. ЗПП. Конкретно на чињеници да је тужилац престао да постоји 18.03.2010. године, брисањем из регистра Агенције за привредне регистре и да је почев од тада заступан од стране истог пуномоћника – адвоката коме је то овлашћење престало, а који ту чињеницу није истакао у парници. То подразумева да је тужилац који је престао да постоји потом заступан након тога од неовлашћеног лица.

Из стања у спису и утврђења првостепеног суда произилази да је тужилац у спору означен под именом Г.п. МР Г. Б., престао да постоји брисањем из регистра 18. марта 2010. године и да је потом у спору по тужби донета првостепена пресуда по закључењу расправе одржане пред првостепеним судом 03.09.2010. године. Из стања у спису јасно произилази да је тужиоца по тужби у току парнице уредно заступао као пуномоћник М.Б. адвокат из К.1, све до 18. марта 2011. године, а потом наставио да га заступа на основу претходно издатог пуномоћја које је престало да важи 18.03.2010. године.

Код тако приказаних чињеница на први поглед се чини да је предлог основан и да је и ревизија основана, те да су погрешни процесни разлози нижестепених судова на којима је засновано одлучивање о предлогу који је одбијен.

Нижестепени судови одбијају предлог као неоснован налазећи да предлагач – првотужени у ревизијском поступку ревидент нема процесну легитимацију за подношење предлога тј. да за ту процесну радњу није активно легитимисан. Изражен је став да то право не припада предлагачу – првотуженом, већ само тужиоцу. Такав правни закључак нижестепени судови изводе поистовећивањем процесне норме из члана 422. став 1. тачка 2. са процесном нормом из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП.

Супротно резону нижестепених суда, ревизијски суд изражава став да се не ради о идентичним процесним нормама а посебно не и о истим процесним институтима. У члану 361. став 2. тачка 9. поред идентичног законског текста из члана 422. став 1. тачка 2. ЗПП, на крају је прописана и законска одредница: „Ако се ови недостаци односе на странку која је изјавила жалбу“. Дакле, овакво одређење не постоји и у одредби члана 422. став 1. тачка 2. ЗПП, која прописује процесни разлог за понављање поступка. То даље подразумева да се процесна норма из члана 422. став 1. тачка 2. мора тумачити онако како је и прописана. Јасној законској норми тумача не треба, а у члану 422. став 1. ЗПП, прописано је: „Поступак који је одлуком суда правноснажно завршен може се по предлогу странке поновити.“ Из цитиране норме, јасно произилази да странке у спору имају активну легитимацију за подношење предлога за понављање поступка заснованог на разлозима прописаним у овој законској норми. Стога се не може прихватити изражени процесни став нижестепених суда којим сматрају да првотужени нема активну легитимацију за подношење предлога и да то процесно право у конкретној ситуацији припада само тужиоцу.

Међутим, и поред изнетог, ревизијски суд сматра да је ревизија неоснована и да је о предлогу добро одлучено, али са погрешним процесним образложењем. Предлог је требало одбити као неоснован али из других постојећих разлога, а они су:

Првостепени суд је у образложењу решења П бр.137/2010 од 15. марта 2012. године, утврдио да је тужилац престао да постоји брисањем из надлежног регистра на основу статусне промене, спајања уз припајње. Тужилац из започетог спора МР Г. Б., се припојио привредном друштву Г.Б. доо Б., као друштву стицаоцу. Припајањем је престао да постоји и на основу те статусне промене брисан из надлежног регистра 18.03.2010. године.

Статусна промена извршена је на основу члана 400. став 1. тачка 1. Закона о привредним друштвима, којом законском нормом је прописано да регистрацијом спајања уз припајање, имовина друштва које престаје припајањем укључујући и ненамирена потраживања према трећим лицима прелази на друштво стицаоца. То подразумева да је по сили закона на друштво стицаоца Г.Б. доо Б., прешло и потраживање које је по припајању досуђено тужиоцу. У тако насталој ситуацији не може бити речи о томе да не постоји странка у поступку и да се парница није могла окончати због непостојања привредног друштва као странке у поступку. Након извршене статусне промене и брисања тужиоца као привредног друштва у надлежном регистру иза њега је као његов правни следбеник остало друштво стицалац тј. Г.Б. доо Б., на кога су по сили закона прешла и потраживања правног претходника и према првотуженом. Тачно је да друштво стицалац као правни следбеник формално није преузео парницу и уредио тужбу у том смислу до закључења главне расправе. Међутим, не може се само због тог формалног

пропушта изгубити право стечено од претходника и активна легитимација за наставак започете парнице од стране његовог правног претходника. Друштво стицалац као правни следбеник супротно резону ревидента има процесну легитимацију за наставак парнице започете од стране претходника као припојеног му друштва.

Посреди је само процесна неуредност. Поступак је по извршеној статусној промени и на основу ње извршеног брисања тужиоца као привредног друштва из надлежног регистра требало прекинути са разлога прописаних у члану 214. став 1. тачка 4. ЗПП, јер је престала да постоји странка као правно лице из поменуте процесне норме. По прекиду поступка, исти би се наставио након што би правни следбеник друштво стицалац припојеног привредног друштва, затражило наставак поступка као овлашћено лице из члана 217. став 1. ЗПП-а. У истом поднеску би се уредила и тужба означавањем друштва стицаоца као правног следбеника тужиоца у настављеном прекинутом поступку. Доказе о следбеништву и следом њега активној легитимацији би процесно правни следбеник доказао изводом из надлежног регистра и исправама о извршеној статусној промени.

То све учинио је правни следбеник тужиоца из завршене парнице у поднеску од 10.02.2012. године означеном као одговор на предлог за понављање поступка. У том одговору означава себе Г.Б. доо Б., као правног следбеника тужиоца по предлогу за понављање, предлажући истовремено и да се предлог као неоснован одбије. Уз предлог прилаже изводе из Агенције за привредне регистре путем којих доказује правно следбеништво и извршене статусне промене. Истовремено доставља и пуномоћје за заступање дато истом адвокату тј. оном који је заступао правног претходника у завршеној парници.

Описана процесна ситуација подразумева само уређење тужбе, али не и њено субјективно преиначење из члана 195. став 2. ЗПП. Правно следбеништво не подразумева промену странке у субјективном смислу. Обзиром да се не ради о субјективном преиначењу већ о уређењу тужбе, првотужени се том уређењу тужбе не би могао успешно противити. Притом се напомиње да код правног следбеништва сва процесна и материјална права по сили закона прелазе са правног претходника на следбеника – стицаоца.

Отуда је неоснован предлог за понављање поступка заснован на тврдњи да је у поступку као тужилац учествовало лице које не може бити странка у поступку.

Конкретна процесна ситуација је идентична са претпостављеном процесном ситуацијом у којој се тужилац физичко лице упокојио у току трајања парнице, а његов пуномоћник – адвокат о томе није обавестио првостепени суд, па је потом расправа закључена и донета мериторна одлука по тужбеном захтеву. Првостепена пресуда је постала правноснажна, а тужени након тога подноси предлог за понављање поступка заснован на истом процесном разлогу тј. да је у поступку учествовала странка која није могла учествовати јер се упокојила. Наследник преузима поступак и одобрава све до тада предузете процесно правне радње пуномоћника – адвоката.

Тачно је да је престанком постојања тужиоца престало и пуномоћје које је за заступање дато 08.07.2009. године адвокату М.Б. из К.1. Међутим, ревидент

превиђа чињеницу да је правни следбеник преузео поступак по предлогу за понављање поступка и исти оспорио, означавајући се у том поступку као Друштво стицалац Г.Б. доо Бд, које је опуномоћило истог пуномоћника адвоката М.Б. из К.1 пуномоћјем од 14.02.2012. године за заступање у поступку против тужених у предмету првостепеног суда П бр.137/2010. Назначено је да је „пуномоћје по свом обиму и овлашћењима на предузимање свих радњи у поступку генерално.“

Из тако датог пуномоћја и противљења предлогу првотуженог – ревидента, јасно произилази да су одобрене све накнадно предузете радње од стране адвоката Б. почев од 18.03.2010. године.

Изнето упућује да нису испуњени услови из члана 422. став 1. тачка 2. ЗПП, за понављање правноснажно окончаног поступка. Последица тога је и неоснованост ревизије о којој је ревизијски суд одлучио на основу процесног овлашћења из члана 405. став 1. ЗПП, на начин као у ставу II изреке решења.

**Председник већа - судија
Стојан Јокић,с.р.**